

PATVIRTINTA
Vilniaus Juozo Tallat-Kelpšos
konservatorijos direktoriaus
2016 m. gruodžio 16 d.
įsakymu Nr. V-111

VILNIAUS JUOZO TALLAT-KELPŠOS KONSERVATORIJOS PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Juozo Tallat-Kelpšos konservatorijos (toliau Konservatorija) patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus miesto bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu 2016 m. birželio 30 d. Vilniaus miesto savivaldybės Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-1602.

2. Tvarkos aprašo paskirtis – padėti Konservatorijos bendruomenei užtikrinti sveiką, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugią aplinką, užkertančią kelią smurto ir prievartos apraiškoms.

3. Tvarkos aprašas nustato patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą Konservatorijoje.

4. Tvarkos aprašo tikslas – siekiant ugdyti pozityvų vaiko elgesį ir sukurti draugišką bei saugią atmosferą, nustatyti, kokie veiksmai turi būti atliekami individualiu, klasės, konservatorijos, šeimos lygmeniu.

5. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

5.1. į patyčias **būtina reaguoti** nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

5.2. **kiekvienas** Konservatorijos administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, **turi reaguoti ir stabdyti**;

5.3. **veiksmų turi būti imamasi visais atvejais**, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

6.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

6.2. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

6.2.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.2.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

6.2.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.2.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

6.3. Patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojamasi.

- 6.4. Besityčiojantysis/skriaudėjas – vaikas ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų.
- 6.5. Patyčias patiriantis suaugęs – administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas, bendrabučio auklėtojas, budėtojas, valytojas ar techninis darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai).
- 6.6. Patyčių stebėtojas – vaikas, matantis ar žinantis apie patyčias.
- 6.7. Patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis Konservatorijos bendruomenės narių (mokinių, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.
- 6.8. Patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).
- 6.9. Patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos Konservatorijoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II. PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA KONSERVATORIJOJE

7. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi Konservatorijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi Konservatorijos vadovas, Vaiko gerovės komisijos nariai, klasės vadovai, ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjos, o jos vykdyje dalyvauja visi Konservatorijos bendruomenės nariai.
8. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja Vaiko gerovės komisija, kuri kasmet:
- 8.1. inicijuoja ir koordinuoja anoniminės mokinių apklausos vykdymą ir apibendrina jos rezultatus.
- 8.2. surenka apibendrintus duomenis iš klasių vadovų ar ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjų dėl Konservatorijoje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę;
- 8.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;
- 8.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje;
- 8.5. teikia siūlymus Konservatorijos vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo Konservatorijoje, darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;
- 8.6. atlieka kitus Konservatorijos Tvarkos apraše numatytus veiksmus.
9. Klasės vadovai ar ugdymą organizuojančio skyriaus vadovai išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja Vaiko gerovės komisijos narius, koordinuojančius vykdymo tvarką, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis.

III. PATYČIŲ INTERVENCIJA KONSERVATORIJOJE

10. Visais įtariamų ir realių patyčių atvejais **kiekvienas** Konservatorijos administracijos atstovas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, bendrabučio auklėtojas, budėtojas, valytojas ar kitas darbuotojas reaguodamas:
- 10.1. įsikiša įtaręs ir/ar pastebėjęs patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;
- 10.2. primena vaikui, kuris tyčiojasi, Konservatorijos nuostatus ir elgesio taisykles;

10.3. jei vaikui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

10.4. informuoja klasės vadovą arba ugdymą organizuojančio skyriaus vedėją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias;

10.5. tiesiogiai informuodamas vieną iš Vaiko gerovės komisijos narių apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, kartu pateikia užpildytą pranešimo apie patyčias formą (1 priedas).

10.6. tiesiogiai informuodamas vieną iš Vaiko gerovės komisijos narių apie elektroninių patyčių atvejus, pateikia išsaugotus įrodymus bei užpildytą pranešimo apie patyčias formą (1 priedas).

11. Klasės vadovas gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

11.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių atvejis;

11.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

11.3. vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną;

11.4. užpildo pranešimo apie patyčias formą (1 priedas); ją perduoda Vaiko gerovės komisijos pirmininkui, psichologui ar socialiniam pedagogui;

11.5. užpildytą formą priėmęs asmuo formą registruoja Patyčių registracijos žurnale;

11.6. nesiliovus patyčioms, imasi spręsti patyčių atvejį;

11.7. esant sudėtingesnei situacijai, inicijuoja Vaiko gerovės komisijos posėdį.

12. Vaiko gerovės komisija, įvertinusi turimą informaciją:

12.1. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais, klase, kt. priemonės), supažindina skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus) su jo nevykdymo pasekmėmis; esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

12.2. informuoja Konservatorijos vadovą apie esamą situaciją;

12.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos įvertinimui.

13. Mokyklos bendruomenės nario, įtarusio patyčias ar liudijusio patyčių atvejį, gavusio apie jas pranešimą, veiksmai:

13.1. kreipiasi į mokinio, patyrusio patyčias, klasės vadovą, kuris imasi veiksmų, numatytų Tvarkos apraše.

14. Ugdymą organizuojančio skyriaus vadovas, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

14.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių atvejis;

14.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

14.3. užpildo pranešimo apie patyčias formą (1 priedas); ją perduoda Vaiko gerovės komisijos pirmininkui;

15. Vaikui pasityčiojus iš administracijos atstovo, pedagogo, švietimo pagalbos specialisto, bendrabučio auklėtojo, budėtojo, valytojo ar techninio ar kito darbuotojo, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias turėtų informuoti Konservatorijos vadovą, kuris imasi Tvarkos apraše ar kituose Konservatorijos dokumentuose numatytų veiksmų.

16. Administracijos atstovui, pedagogui, švietimo pagalbos specialistui, bendrabučio auklėtojui, budėtojui, valytojui ar techniniam darbuotojui pasityčiojus iš vaiko, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias turėtų informuoti Konservatorijos vadovą, kuris imasi Konservatorijos dokumentuose numatytų veiksmų.

17. Konservatorijos vadovas, sužinojęs apie Konservatorijos darbuotojo patiriamas patyčias arba Konservatorijos darbuotojo tyčiojimąsi, privalo nedelsdamas imtis priemonių.

18. Kitiems patyčių dalyviams pagal individualius poreikius Konservatorijoje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

18. Visi mokyklos bendruomenės nariai supažindinami su Tvarkos aprašu pasirašytinai.

Vilniaus Juozo Tallat-Kelpšos konservatorijos
patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašo
1 priedas

**VILNIAUS JUOZO TALLAT-KELPŠOS KONSERVATORIJA
PRANEŠIMAS APIE PATYČIAS**

Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	<p>☐ Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, išpyrimas, kumštelėjimas, spaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);</p> <p>☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;</p> <p>☐ Elektroninės: patyčios, vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kituose internetiniuose puslapiuose, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).</p> <p>☐ Kiti pastebėjimai (įrašyti)</p>
Ar toks elgesys kartojasi:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Mokinio, <i>patyrusio patyčia</i> , vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio/-ių, <i>kuris tyčiojosi</i> , vardas, pavardė, amžius, klasė:	
mokinio/-ių, <i>stebėjusio patyčias</i> , vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Konservatorijos mokytojo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio planas su:

Mokiniu, patyrusiu patyčias:	
Mokiniu, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

Patyčių registracijos žurnale Nr. _____

**VILNIAUS JUOZO TALLAT-KELPŠOS KONSERVATORIJOS
REAGAVIMO Į PATYČIAS IR PAGALBOS JOMS ĮVYKUS PLANAS**

